

Sesijas dokuments

B9-0530/2023

12.12.2023

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par valsts apvērsuma mēģinājumu Gvatemalā
(2023/3031(RSP))

Alicia Homs Ginel, Maria-Manuel Leitão-Marques, Pedro Marques, Javi López
S&D grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par valsts apvērsuma mēģinājumu Gvatemalā (2023/3031(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, jo īpaši 2023. gada 14. septembra rezolūciju par Gvatemalu: stāvokli pēc vēlēšanām, tiesiskumu un tiesu iestāžu neatkarību¹,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) 2023. gada 21. un 28. augusta paziņojumus par prezidenta vēlēšanām Gvatemalā un 2023. gada 8. decembra paziņojumu par jaunākajām norisēm Gvatemalā,
 - ņemot vērā ES vēlēšanu novērošanas misijas 2023. gada 27. jūnija un 22. augusta sākotnējos paziņojumus un tās galīgo ziņojumu, ko tā Gvatemalā iesniedza 2023. gada 13. novembrī,
 - ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra runaspersonas 2023. gada 8. decembra paziņojumu par jaunākajām norisēm Gvatemalas pārejā uz demokrātiju,
 - ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra *Volker Türk* 2023. gada 9. decembra paziņojumu, kurā nosodīti pastāvīgie mēģinājumi apstrīdēt vēlēšanu rezultātus,
 - ņemot vērā Amerikas valstu organizācijas Ģenerāļsekretariāta 2023. gada 8. decembra paziņojumu, kurā nosodīts valsts apvērsuma mēģinājums Gvatemalā,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2023. gada 28. augustā Gvatemalas Augstākais vēlēšanu tribunāls paziņoja valsts parlamenta vēlēšanu pēdējā posma oficiālos rezultātus, proti, ka prezidenta un prezidenta vietnieka amatā attiecīgi ir ievēlēti partijas “*Movimiento Semilla*” izvirzītie kandidāti *Bernardo Arévalo* un *Karin Herrera*;
- B. tā kā kopš rezultātu paziņošanas prokuratūra pret partiju “*Movimiento Semilla*” ir vērsusi selektīvas un patvaļīgas juridiskās un procesuālās darbības;
- C. tā kā 2023. gada 8. decembrī Gvatemalas prokuratūra, galvenokārt Īpašās prokuratūras pret nesodāmību (*FECI*) vadītājs *José Rafael Curruchiche* un prokurors *Leonor Morales Lazo*, paziņoja, ka centīsies anulēt 2023. gada 25. jūnija vēlēšanu rezultātus, norādot uz iespējamiem pārkāpumiem visu piecu vēlēšanu balsu skaitīšanas dokumentos (*acta* 4), ko iesnieguši vēlēšanu iecirkņi, un provizorisko vēlēšanu rezultātu nosūtīšanas un paziņošanas sistēmā;
- D. tā kā ģenerālprokurore *María Consuelo Porras*, īpašais prokurors pret nesodāmību *José Rafael Curruchiche*, tiesnesis *Fredy Raúl Orellana Letona* un prokurore *Cinthia Edelmira Monterroso Gómez* ir iekļauti Amerikas Savienoto Valstu sagatavotajā

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0322.

nedemokrātisko un korumpēto amatpersonu sarakstā;

- E. tā kā Augstākā vēlēšanu tribunāla priekšsēdētājs paziņoja, ka vēlēšanu rezultāti nav maināmi un ir “spēkā esoši un apstiprināti”, un norādīja, ka personas (kas uzvarējušas vēlēšanu sacensībā) ir noteikti jāakreditē un viņām ir jāstājas amatā 2024. gada 14. janvārī;
- F. tā kā prokurori pastāvīgi cenšas saasināt šo krīzi, veicot pasākumus pēc savas iniciatīvas, bieži vien neievērojot Gvatemalas tautas gribu un savas iestādes paziņojumus un rezolūcijas;
- G. tā kā ES un citi starptautiskie partneri ir nosodījuši nepārtrauktos mēģinājumus atzīt vēlēšanu rezultātus par spēkā neesošiem, pastāvīgi īstenotos pasākumus, kuru mērķis ir noteikt kriminālatbildību neatkarīgiem tiesu sistēmas dalībniekiem, un tiesu un prokuratūras iestāžu instrumentalizāciju;
- H. tā kā pēc Gvatemalas iestāžu uzaicinājuma ES Vēlēšanu novērošanas misija un citas starptautiskās un valstu novērošanas misijas novēroja visu vēlēšanu procesu un secināja, ka vēlēšanas ir pārredzamas un labi organizētas, un nav nekāda pamata apgalvojumiem par krāpšanu;
- I. tā kā visiem kandidātiem, politikajiem dalībniekiem, valsts iestādēm un tiesu sistēmai ir jāpieņem un jārespektē vēlēšanu griba,
 1. nosoda valsts apvērsuma mēģinājumu un prokuratūras pastāvīgos centienus apšaubīt Gvatemalas vispārējo un prezidenta vēlēšanu rezultātus, balstoties uz nepamatotiem apgalvojumiem par krāpšanu, un prasa nekavējoties izbeigt šādas darbības;
 2. noraida visas atsevišķu iestāžu politiski motivētās darbības, kas nepārprotami pārkāpj Gvatemalas konstitūciju un apdraud vēlēšanu procesa integritāti, kā arī varas dalīšanu, tiesiskumu un demokrātiju;
 3. aicina kompetentās iestādes, tostarp pašreizējo prezidentu *Alejandro Giammattei*, publiski nosodīt prokuroru nepieņemamos mēģinājumus apšaubīt vēlēšanu rezultātus;
 4. atbalsta ievēlēto prezidentu *Bernardo Arévalo* un prasa sakārtotu varas nodošanu, kuras rezultātā viņu 2024. gada 14. janvārī ieceltu par Gvatemalas 52. prezidentu;
 5. atgādina, ka tiesu iestāžu neatkarības respektēšana, politiskais plurālisms un vārda brīvība ir pamattiesības, kā arī demokrātijas un tiesiskuma pamatpīlāri;
 6. prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas patvaļīgi arestētās personas;
 7. aicina Eiropadomi nekavējoties pieņemt mērķtiecīgus ierobežojošus pasākumus, tostarp attiecībā uz aktīvu iesaldēšanu un ceļošanas aizliegumu noteikšanu, tos vēršot pret visām personām, kuras apdraud vēlēšanu procesu un sistemātiski izmanto tiesu iestādes, lai vājinātu demokrātiju un noteiktu kriminālatbildību opozīcijas pārstāvjiem, tostarp *FECI* vadītājai *María Consuelo Porras Argueta*, *FECI* vadītājam *José Rafael Curruchiche Cacul*, tiesnesim *Fredy Raúl Orellana Letona*, *FECI* prokurorei *Leonor Eugenia Morales Lazo* un prokuratūras ģenerālsekretāram *Angel Arnoldo Pineda Avila*;

8. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, dalībvalstis un ES delegāciju Gvatemalā turpināt uzraudzīt situāciju šajā valstī, kamēr nav skaidru un nopietni ņemamu garantiju tam, ka tiek respektēta Gvatemalas vēlētajū paustā griba;
9. mudina visas atbildīgās iestādes īstenot ES vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumus par to, kā novērst nepilnības tiesiskuma, varas dalīšanas un cilvēktiesību un politisko tiesību veicināšanas jomā;
10. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Amerikas valstu organizācijai, ANO, Gvatemalas iestādēm un Centrālamerikas parlamentam.